

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za ¼ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 28. listopada 1890.

List 48.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

III. Edinost prave vere.

23.

Osmo znamenje božje je dejansko stanje judov, tega čudovitega ljudstva. Vesoljni vzhod in zahod sta premenila svoj obraz, vsi narodi so se pomešali; edini judovski, zaničevan od vseh drugih nad osemnajststo let, preživi vse in sega do stebila Abrahamovega.

Premagan in podjarmljen po Rimljanih, se ni vdal njihovi vraži; vsakod razperšen ostal je vedno zvest svojim postavam. Njegove nadloge, ker so bile napovedane, pričajo nam, da so preroki govorili resnico; njegova ohrana kaže nam posebno skerb božje previdnosti, da si obvaruje vselej živo svedoštvo za resnico kerščanske vere, ker so ravno tisti preroki, kateri so napovedali zaverženje judov, tudi oznanili spreobrnjenje poganov.

„To ljudstvo se je ohranilo do danes, naj bi bilo, kakor pristavlja sv. Avguštin, neveržljiva priča resnici sv. pisma po vseh delih sveta, od koder bi Bog zbiral svojo Cerkev. To ljudstvo, razkropljeno po vesoljnem svetu, priča povsod, da je resnična kerščanska vera, ker pričajo njegove sv. knjige razločno, da močna vera in nada v Jezusa Kristusa, Zveličarja sveta, ni kak hiter in nepričakovan sad človeškega prizadetja, temuč da oboje, vera in upanje, se opéra na starodavne prerokbe, ktere so spisane in razglašene veliko sto lét pred Jezusom Kristusom,

in ktere judje sami skerbno hranijo v svojih svetih knjigah.“¹⁾

Kako častitljiva je vera, za ktere resničnost hranijo dokaze njeni naj večji sovražniki! Terdovratni upor judov, ki še živi v njih potomcih, in njihova ohrana sredi narodov, spada med najzdatnejše dokaze za resničnost naše vere. Ako bi se bili vsi spreobrnili, imeli bi le sumljive priče; bi jih bil Bog, maščevavec hudobije, pobril znad zemlje, prišli bi ob priče, kakor sklepa Paschal.

24.

Deveto znamenje božje je kri mučencev vsakega spola, vsakega stanu in vsake starosti, kateri so rajši umerli za vero kerščansko, kakor pa da bi se odpovedali enkrat spoznani. Zares taka stanovitnost se je mogla le razcvetati na prepričanji, ktero so oživljali neomahljivi dokazi.

¹⁾ Quod vero in psalmo 58. de Judeis intelligitur, dicente. „ne occideris eos, ne quando obliviscantur legis tuae.“ convenienter mihi videtur intelligi ita esse praenuntiatum. eandem gentem etiam debellatam atque subversam, in populi victoris superstitiones non fuisse cessuram, sed in veteri lege mansuram, ut apud eam esset testimonium scripturarum toto orbe terrarum, unde ecclesia fuerat evocanda. Nullo enim evidentiore documento ostenditur gentibus, quod saluberrime advertitur non inopinatum et repentinum aliqñd institutum spiritu praesumptionis humanae, ut Christi nomen ita in spe salutis aeternae tanta auctoritate praepolleat, sed olim fuisse prophetatum atque conscriptum. Nam ipsa prophetia quid aliud nisi a nostris putaretur esse conficta, si non de inimicorum codicibus probetur? S. Augustin. ep. inq. ad Paulinum n. q. Et hoc enim magnum est, quod Deus praestitit ecclesiae suae ubique diffusae, ut gens judaea merito debilitata et dispersa per terras, ne a nobis haec composita putarentur: codices prophetiarum nostrarum ubique portaret, et inimica fidei nostrae testis fieret veritatis nostrae. (S. Aug. l. I. de consensu evang.)

Bosa bi bila, ugovarjati, da je to prepričanje sad odgojnih predsodkov. Ne samo rojeni kristjani, temveč tudi neštevilni pogani, kateri so imeli kristjanstvu vse nasprotno predsoje, so vendar radi umirali za to vero, berž ko so jo spoznali.

Hoté podreti ta dokaz tudi zastonj oporekajo, da so mučenci bili sami priprosti ljudje. Kaj takega utegne le oporeči, kdor ne pozná šege prostih ljudi. Ravno ljudstvo ima gledé tega nasprotno navado, da vleče na denar, čast in oblast, prezira pak resnico, ktera ne zmore teh korist. Bilo bi se tedaj samo sebi izneverilo, ravna je v tem proti sebi? — Sej pa tudi niso sami priprosti nevedneži, kateri se dajo pomoriti; temuč tudi učeni modrijani, ko Ignacij, Polikarp, Klemen, Justin, Irenej, Ciprijan itd. itd., možaki prosti predsodkov. Morali so biti vere terdno prepričani, ker so zanjo življenje žertvovali. „Kaj je to hudega,“ piše Tertulijan, „česar se obdolžence veseli, si zatožbo želi, si kazni v srečo šteje.“¹⁾ Tako je bilo v očéh ss. mučencev kerščanske vere priznavanje.

(Dalje nasl.)

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje)

12. Kaj stori Frankopan.

Frankopan Nikolaj je bil tistega časa ban hervaški, t. j. hervaški podkralj. Bil je serčen mož; znamenit ko hraber vojak in dober kristjan. Posedoval je kneževine: Senj, Kerk, Modruš. Tudi na Tersat je segala njegova pravica. Frankopan poslušá te glasove o Marijini s. hiši in o čudovitih dogodbah, ki se godé na njegovem zemljišču. Ker je vsaki dan več govorjenja, napoti se z Modruša na Tersat, da z lastnimi očmi vidi, kaj je na teh besedah. Tersačani mu gredó naproti. Veseli mu pripovedujejo o s. hiši in o milostih, ki jih deli Božja Mati. Ko sam vidi nenavadno poslopje, ko se sam čudi od bližnje smerti vstalemu duhovnu Aleksandru, in ko mu ta natanko pové, kaj je bilo z njim in kaj je s s. poslopjem: ban vesel to verujame. Z največim spoštovanjem stopi knez v blaženo hišo, ponižno poklekne, ter hvali Boga in Devico Marijo, da je njemu naklonil toliki nebeški zaklad. Bogoljubni knez je precej ukazal to-le: 1.) S. hišo je dal s koli in deskami opasati na okoli in od zgoraj, da ne bi je poškodovali spremeni zraka: veter, dež, vihar, toča, in da ne bi je onesnažile čede v bližini na paši. 2.) Najostrejšje je zapovedal, to domačinom to ptujcem, da se nihče ne smé prederzniti le najmanjše stvarice od s. hiše odnesti. Da bi mogel na to bolje paziti, preložil je svojo stolnico z Modruša na Tersat. 3.) Da bi nihče potomkov ne dvomil o prihodu s. hiše z Nazareta na Tersat, naumil je poslanstvo odpraviti v Gailejo,

v Nazaret, naj se na licu mesta samo prepriča, je li res ni tam več Marijine hiše. Odbere tri čestite plemenitaše*), katerim pridruži tudi župnika Aleksandra. Ti čveteri so imeli preiskovati: a) ali je res s. hiša Marijina, znana vsemu svetu, zginila, in da nihče ne vé, kam je prešla; b) ali so ukladi ostali, in ali se vidijo; c) ali se ujemajo po širokosti in dolgosti z onimi na Tersatu; d) ali se zidajo v Palestini hiše, kakoršna je ona na Tersatu. Ko so z ne majhnimi troški preskerbljeni in ladije pripravljene, zaplovijo v Sirijo. Srečno dospevši na odločeni kraj, vprašajo Nazarečane, kje da je Marijina hiša. Kristjanov v domačiji Gospodovi ni bilo veliko. Solznih oči jim odgovarjajo ti, da je s. hiša Marijina pred nekaj časom zginila, in da nihče ne vé, kam. Poslanci pregledajo temelje, izmerijo dolžino in širino, zapametijo kamenje, štejejo čas. Ko se vernejo domov, poročajo banu, kaj so videli in slišali, namreč: da se vse okolnosti gledé s. hiše popolnoma zlagajo, kar je vse neizumerno oveselilo. Vse to so dejali v popis, a popis s prisego poterdili. 4.) Frankopan je dal napraviti tega potopisa več prepisov, in zapovedal, da se hranijo v pisarnah njegovih gradov, poznejšim na znanje in poterjenje. 5.) Ko se je bila s. hiša s Tersata preselila, postavil je na vidnih sledovih, na tistem mestu, pol manjšo od s. hiše, z oltarjem, zvonikom, zvoncem, ter jo posvetil presveti Devici. 6.) Da bi spomina na toliki čudež, na čudoviti prihod s. hiše zob časa ne izgrizel, dal je število, dne in leta v marmor vsekati, v stene vklesati. 7.) Gospodu je naredil obljubo, da bo njegovi deviški Materi sozidal velekrasen hram. Pa ker ga je prehitela smert, oporočil je obljubo svojemu sinu Martinu, ki jo je tudi zveršil.

13. Frankopanova kapela in služba božja.

Žalostno ljudstvo primorsko se skoro ni dalo vtolažiti. Pogovarjali so ga duhovni pastirji, razumni ljudje, ban sam, toda z majhnim vspehom. Knez Nikolaj Frankopan, ban trojedne kraljevine, naumi postaviti kapelico na sledovih s. hiše, v zemljo vtisnjenih, dobro ohranjenih, razločno vidljivih. Kapelica pa ni zajemala vseh sledov. Stavba je bila toraj majhna, stoječa na polovici puščenih znamenj. Postavljena je bila bolj v naglici. Knez je bil nameril, da bode pozneje postavil lepši hram Kraljici svetnikov. Obložen je bil z vojnimi opravki, ker se je vdeležil vojske med Rudolfom in Otokarjem, deržeč se pervega. Ni mu manjkalo volje, pač pa časa, in recimo, morda tudi sredstev, kajti vojska požira ljudi in blago. Misliti smemo, da je storil, kolikor mu je bilo mogoče. Taka je ostala po večem delu, — v teku časa je bila večkrat prenovljena in polepševana — pod imenom *svetišča* do l. 1614, ko jo je verli P. Frančišek Glavinič po dolžini, širini in višini zenačil z Loreško kapelo. Imelo je svetišče zvonec*), beržčas še iz triletnice s. hiše na Tersatu,**) a pri tem delu so ga zidarji izkopali iz zemlje***). Ne ve se, kako je prišel v zemljo in čemu. Novo razširjeno svetišče pa mu je zopet pripomoglo do njegovega namena. V hudem vremenu je kazal posebno moč*).

*) Bili so: baron Žiga Oršič, Gregorič, in še neki tretji.

) Glav. H. F. 12. — **) Pask. Hist. Progr. 36. — *) ib.

*) Glav. ib. . . . molto efficace contro la tempesta, come s'hà per esperienza. — Pask. ib. . . . ad arcendas aëreas tempestates, experientia teste, admirandum in modum conducit.

¹⁾ Quid hoc mali est, cuius reus gaudet, cuius accusatio votum est, et poena felicitas? Tert. apol.

Ali se je služba božja obhajala že v Marijini hiši sami, ni znano, ker manjka pisem in poročil, pa tudi sicer se nikjer ne omenja. Verjetniše je, če menimo, da se ni. Na to kaže Marijine hiše posvečenost, čudežna znamenja*), banova skerb. Naravno. Pri toliki stiski ljudi, prišlih iz različnih krajev, prišlih iz različnih namenov: eni iz pobožnosti, drugi iz radovednosti, da bi videli čudovito hišo, da bi gledali čudovite dogodbe, tretji morda iz prederznosti — pri tolikem stekanju ljudstva bi bila Marijina hiša težko ostala čista in cela: pri človeški kerhkosti je to skoro nemogoče*). — Ko je pa ban in knez Nik. Frankopan po odhodu s hiše v cerkveno državo na sledovih, ostalih od Marijine hiše, sozidal kapelico, manjšo od hiše Nazareške, nizko in priprosto, vemo, da so še prihajali ljudje v kerdelih na kraj, z Marijino hišo posvečeni, iskat milosti v dušnih bridkosti, prosit pomoči v telesnih potrebah, katerim je bilo postrezati s pomočniki s. matere Cerkve. Opravljali so to službo, vsaki teden težavnišo, od začetka domači župniki Tersaški. V kratkem se je pokazalo, da njih moči ne zmagujejo tolikega dela. Zato so vabili dušnih oskerbnikov iz sosedstva, naj z njimi delé trud. Včasih, posebno v velikih potrebah, pa se je zgodilo, da niso mogli, ker so bili sami v tesnobi. Dušno pašo so oskerbljevali duhovni iz Grobnika, iz Bakra, a posebno iz Reke: čč. oo. jezuiti in avguštini. id. To je terpelo 130 let*), ali po natančnejšem štetju še 30, t. j. 159 let**), namreč do bana in kneza Martina Frankopana, ki je poklical frančiškane in svetišču prizidal cerkev in samostan.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane (Gosp. Radoslav 50letnik.) Preblagi gospod Frančišk Silvester Radoslav, tergovca in hišni posestnik v Vipavi, obhajal bo 3. grudna svojo 50letnico. On je bil od svojih mladih dni pošten katoličan, kakor tudi prijatelj in priden sodelavec „Zgodnje Danice.“ Odkar je bil toliko odrasel, da je bil zmožen za pisanje, je delal za Danico, posebno pa je pisal lepe spodbudljive pesmi, katerih je brez števila v Danici in po družih listih. V pesništvu samouk, je toliko napredoval, da se po pravici šteje med pesnike. Njegova modrica je brez madeža: ne bo se mu treba pred sodbo odgovarjati zastran kake nepristojnosti, kakor marsikterim drugim, ki jih liberalni svet v zvezde kuje, pred Božjim očesom pa so — ne pesniki, ampak črni vranovi, obteženi s tistim „mlinskim kamnom“, na ktere ga je božja roka zapisala: „Gorjé človeku zarad pohujšanja!“

Pri gospodu Radoslavu je pa tudi blagoslov božji prav očiten. S svojo lastno pridnostjo po po-

* Summorum, mediorum, infimorumque monumenta monent nos mortales ad credendum aediculae Tersatanae mirabilia. (Medvedgradski spominki, q. pri Glavinicu, Hist. T. 8). Glavinic je še zamejal iz njih (ib. VIII).

*) Še pri današnji cerkvi mnogi rad odbije kos zidu; a če zna pisati, ne more se premagati, da ne bi pustil sledi svoje pisarske umetnosti na zidu, namestu da bi se začerkal v knjigo v zakristiji.

**) Glavinic, Hist. T. 1676. p. 12. — **) Pask. Hist. Prog. 1744. p. 36.

moči Božji je došel do tega, da je zdaj, kolikor nam je znano, s svojo družino v prav vgodnih okoliščinah. Bog ga ohrani še prav mnogo — res mnogo lét z blago družino vred — prav srečnega in zdravega!

Iz Ljubljane. Oziroma na šolstvo je slavni deželni zbor 22. nov. sprejel naslednji predlog:

„Deželnemu odboru se nalaga, naj stori pri c. kr. deželnem svetu potrebne korake, da se ljudska šola, namenjena odgoji slovenske mladine, vredí povsod na podlagi vérskega izpovedovanja in z izključnim materinim učnim jezikom, in da se za njo potrebno učiteljsko osebje pridobi, naj se naše učiteljske v smislu deželnozbornskega sklepa storjenega v 9. seji 5. novembra leta 1889 primérno organizuje.“

„Slovenec“ je 24. nov. v št. 269 prinesel „pritožbo“ iz Florijanskih ulic, kako surovo se obnašajo nekateri mladi pohajči po ljubljanskem Gradu, da mečejo kamenje, tudi s fračami, doli na mesto in so že marsiktero šipo razbili, tako je 23. t. m. ob 10ih dopoldne priletel kamen z Grada s tako močjo, da je pri h. št. 20 v Flor. ulicah dve šipi zdrobil. Kako lahko bi tako veržen kamen človeka ubil! Skrajni čas je, da se taka golazen strebi z Grada in se znebijo ljubljanci tolike nevarnosti. Proč s fračami in z vsim lučanjem kamenja! (Videti je večkrat po mestu, da páglavci, ko se sprejo med seboj, kar precej začno kamne metati eden na drugega! To je zelo nevarno.) Kako lepa šetališča, pravi „Slov.“ nadalje, bi se dala napraviti na Gradu, ko bi bila malo bolj osigurjena varnost in npravnostni čut. Na tem kraju olepševajte mesto!... Smé se pač pristaviti: „tudi še drugod,“ zlasti o večerih osnažiti ga pred nesagami, ki se vlačijo tu in tam. Nekateri kraji bi morali biti o večerih bolj razsvitljeni, n. pr. „Zvezda“ itd., kar bi nemoralno prederznost bolj odvrčevalo. Snaga v moralnem oziru gotovo mesta najboljše lepša, kakor jih nasproti prederzna nemoralnost naj huje omadežuje. Proč tedaj z blatom!

Koroški Št. Vid. (Usmiljeni brati. Dr. Edvard Benedičič) V Št. Vidu na Koroškem je to dobo 10 usmiljenih bratov, katerih prednik je proč. P. Alojzij Fallzeder. Ta red je neizrečeno dobrotljiv za ubogo terpeče človeštvo. Zapisnik kaže, da lansko leto je bilo sprejetih 1138 bolnikov iz mnogih dežel in krajev z vsakterimi boleznimi. Največ je bilo Korošcev, se vé, namreč 905, za njimi pa največ Kranjcev, t. j. 75. — Primorcev 17, Hervatov 15, Štajercev 45, Slavoncev 19, Čehov 8, Tirolcev 9 itd.; po veri 1105 katoličanov, 21 protestantov, 11 nezdedinjenih gerkov, 1 jud.

Posebno znamenito je, da usmiljeni bratje hodijo tudi v misijone. Tako n. pr. je naš rojak iz Železnikov, č. br. Edvard Benedičič, to dobo v Sveti deželi in sicer zdaj blezo v Nazaretu. Bil je predlanski, o smerti pokojnega č. g. Jožefa Jeriča, še v Št. Vidu na Koroškem. Od onod je bil kmali poklican blezo na Dunaj, potem v Gradec, od koder je šel najprej na Laško in v Rim, potem pa v Jeruzalem na 6 lét. Č. usmiljeni brat, ki je sedaj zbiral pomočke po Kranjskem za bolnišnico, se je te dni vernil v Št. Vid. Pravi je le-tá, da br. Edvard Benedičič je v vedni zvezi in dogovoru s svojim redom in vsake 4 tedne piše svojemu provincijalu P. Ema-

nuvelu Laitner-ju na Dunaj. Tudi P. provincijal sam je bil letos v Jeruzalemu in se je ravno o Vsihsvetih vernil skozi Ljubljano na Dunaj.

Kolikor sem sam videl in opazoval, so na Koroškem usmiljeni zelo priljubljeni. Znano je, da imajo svoj vstav tudi v Gorici. Tudi za Kranjsko bi bila velika dobrot, ako bi se kje ustanovili. Škofja Loka bi bila zanje kakor nalašč, kjer tam gori imajo že cerkev z napravo, ki se imenuje „Špital“ (bolnišnica) na „novem tergu.“ Vse bi se napravilo torej z neznatnimi troški in bi prebivalstvu na Kranjskem vse bolj koristilo, kakor pa zraven toliko družih še spet ena „nova dekliška šola“, ktere je toliko potreba, kakor derviškega pesišča na Grintovcu.

V Sarajevu. 18. nov. Če imamo tudi velike zapreke, venderle počasi napredujemo. Naš nadškof so pripravili malo hišo in vert za siromake. Za 14 oseb ima prostora. Vse te vzdržavajo nadškof na svoj trošak, ali prizadevajo si dobiti sredstva, da hiša ne propade, ko bi tudi sami ne mogli več za njo skrbeti. Dne 21. oktobra smo hišo blagoslovili in prve siromake sprejeli. Upamo, da bo Bog delo blagoslovil in razširil. Ta vedeluhni čin našega nadškofa je močno ganil ne le naše katoličane, ampak tudi razkolnike in mohamedance.

Tudi tako potrebna nova župnija v Sarajevskem polju je že vtemeljena. Vlada ni hotela nič dati ne za župnikov stan, ne za župnika, ali Bog je pomagal in dobri katoličani avstrijski. Župnik je že 5 ali 6 tednov tam. Moral je do sedaj v hlevu ležati in prebivati, ker stan za njega še ni bil narejen. Te dni je naredil malo kapelico popolnoma leseno za 300 gld., ktero je kanonik iz Sarajeva pretečeno nedeljo blagoslovil, da se more obhajati služba Božja in da more biti tam Sv. Rešnje Telo.

Tista mohamedanska devojka, o kateri se je po vseh časnikih pisalo, je že kerščena in je dobila ime Jozefa. Kerstili so jo častiti oče gvardijan v Fojnici, kamor smo jo poslali, da se pouči. Narod se je neizmerno veselil; tudi od bližnjih farâ jih je mnogo prišlo, da je bila svečanost res prav velika.

Naša „Vrhbosna“ je to novico hotela prav kratko naznaniti, ali vlada je to že zabranila; turški list „Vatau“ pa more večkrat o tem po svoje govoriti in huškati.

Zanimivo Vam bo, če Vam povem, kako se je nedavno neki mohamedanec pokrstil. Priđe k gosp. župniku in pravi, da bi rad katoličan postal. Gosp. župnik mu reče, da mora to najpoprej pred krajnim poglavarjem, sodnikom in kadijem očitno povedati. Dobro! In kaj naredi? Gre h kadiju, pa mu reče: Hajde urno k predstojniku; ravno tako reče sodniku. Oba gresta koj misleča, za kaj jih tako neutegoma kliče. Ko so vsi v sobi g. predstojnika, stopi mohamedanec pred nje pa pravi: „Sedaj ste tu vsi, kar vas mora biti; čujta, jaz sem bil do sedaj turčin, od sedaj sem pa katoličan, z Bogom“, pa se pokloni in gre. Nadškof so mu dali lep križ. On ga obesi v svojo sobo in reče materi, naj bo ona za sebe v sobi in on tudi hoče za sebe biti, da bi mogel moliti. Ali ko mohamedanci to zvedó, razjezé se in navalé na njega. On se je branil, in slišim, da je nekoga ranil, pa je sedaj zapert.

Te dni sem zvedel za nekega otroka; on je nezakonski, mati je izraelčanka, oče katoličan. Mati se je med tem omožila z izraelčanom, oče pa ne

vem, kam je šel. Otrok je 7 mescev star in ni še v nobeno vero sprejet, doji ga pa razkolniška žena. Mati neče za otroka nič vedeti, rada bi se ga iznebila. Kaj smo hoteli, vzeli smo otroka pa ga bomo dali katoliški siromašni ženi. Ali morali smo razkolniški ženi precej dolga plačati za otroka in tudi sedaj ga bomo morali vzdrževati in vzgajati. Ko bi imel kake 200 for., mogel bi mu dobiti katoliške siromake, ki bi tega otroka prejeli za svojega. Ali kje dobiti toliko denarja?

Približuje se Božič, treba bo našim siromašnim uč. akam kaj dati. Sestram se letos precej terda godi. Imajo precej sirot popolnoma v hiši, šturdese-terim pa dajejo opoldne jesti in popoldne kruha; vsem tudi za Božič obleko pripravljajo in šijejo: milošnje pa vsako leto manj dobivajo, ker se mi zdi, da sploh svet bolj siromašen postaja. No, upamo, da bomo započeto dobro delo vendarle speljati mogli.

Serčno pozdravljam Vas in vse prijatelje svoje. Z Bogom! Ne pozabite Bosne v molitvah!

Vam hvaležni

Dr. Anton Jeglič.

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Svete maše in večernic ni nikdar pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom, razun ob 40urni pobožnosti. Blagoslov z Najsvetejšim je poseben liturgični del, podeljuje se bolj redko, osobito slovesno in veličastno. Zbog tega verni narod herli mnogo-brojno oni čas v cerkev, kadar je napovedan ta blagoslov. Navadno se pri cerkvenih večernicah in družih pobožnostih daje blagoslov s svetimi relikvijami.

Spremljevanje sv. Popotnice k bolniku je veličastnej, dostojniše in pobožno-ginljivše, kakor po mnogih družih krajih procesija presv. R. Telesa dan. Molitve, svete petje, mnogobrojno tistih, ki nosijo goreče sveče, presega mnogo naših takih obhodov.

Liturgična cerkvena obleka, oprava, je častita, dragocena in veličastna. Mašni plašči so prostorni, na stranéh se stika sprednji del k zadnjemu, na ramah sega doli do prvega oddelka dolgosti roke; po dolgosti pa blizo do členov nad petne noge ali do koščice. Barvo ima vsak plašč le jedno: belo, lahno žolto ali rumeno, rudečo, višnjevo ali plavo, zeleno, černo. Mnogi so velekrasno z zlatom vtkáni in všivani. Družih barv in bojanih olepšav na jednem in istem mašnem plašču ni; tako tudi ne na plujalnih. Albe (mašna rubača, srajca) so iz nežno-belega platna, in spodaj ozke, močne in umetne mrežice, nikjer nisem skoro videl od pasa, od kolén doli širokih mrež, kakor je pri nas mnogo v navadi, ali razvadi. Alba ni tako silno široka in dolga, da bi se morala tako za pasom gori vlečiti in nezmerno gubati. Navadno se zdolaj vidi izpod albe nekoliko svečeniškega talarja, da se alba ne zamaže in ne terga. Suno kanoniki, biskupi in prelati nosijo rokete z rokavi; vsi drugi s prav kratkimi in širokimi rokavi, ki segajo malo preko ramen. Cerkveniki, zakristani in ministranti nosijo koretlje brez rokavov. Pri nas pa cerkveniki in ministrantje nosijo kanoiške koretlje, kakoršnih bi še navadni svečeniki pravilno ne imeli nositi.

Mnogo se po rimskih cerkvah obavlja slovesne tri- ali devetdnevne v raznih slučajih, potrebah, ali k praznikom.

Cvetlice naravne in ponarejene se ne nastavljaajo na oltarje, svečnike in na sveče; temuč umetno se nastavljajo okolo oltarja, vertu jednako, na lepo razverstena podstojala.

Za večje cerkvene slovesnosti in praznike je olepšava v cerkvi poglavito v tem: Krasna, umetno razporejena, prijetno in veličastno vravnana svilena ogrinjala, zástori in preproge, s kterimi je cerkev v notrinjah velekrasno oblečena; ta pregrinjala so ob robovih krasno okinčani z zlatimi trakovi, vervicami, mrežami, šopovi in prevésami.

Poglavito lepotičeje cerkve za omenjene blagdane pak je: mnogobrojno visečih in stoječih svetilnjakov, lustrov, nastenskih ročnih svetilnikov, lestenčev; vse troje verste so jako umetno, velelepo izdelane in z mnogimi svečami nateknjene. Potem dragoceni in umotvorni svečniki na oltarjih v razvišenih redih prijetno postavljeni. Marije svitloba od gorečih svéc v raznoverstnih čudo-lepih oblikah vzvišuje neopisljivo lepoto in veličastvo, slovesno in praznično opravljene cerkve. Zatoraj lepota v cerkvi je v sledečim: Stene in oboki cerkve dostojno oličeni, čisti in spodobno olepoticeni. Oltarji umetniško, pravilno, častito in krasno izdelani, osobito menza in tabernakelj; da naj bi ne bili previsoki in ogromni, torej okolo oltarne slike ali kipa ni premnogo stebrovja in druge rezbarske robe in nastavkov. Slike in kipovi umotvorno so vzvišeno in svetiščem dostojno delo. Lepi in častiti svečniki so zlato-bliščeči. Umetni svetilnjaci so viseči ali stoječi; toda ne iz steklenih zern, jagod in verižic; pa malo sveč. — Sedaj omenjeni naj bi ne viseli po sredini cerkve, ampak okolo oltarja, ali pri stranéh cerkve, da je razgled k oltarju od začetka cerkvenih prostorov zavsem prost. Obilniši svečava. Častita, lepa in pravilna liturgično-cerkvena obleka in drugo sv. orodje in posodje. Na mašnih plaščih v Rimu odzadaj križa ni. — Osobito pa naj bode sv. razpelo, „britka martra,“ na oltarjih lepa, dostojna, pomenljiva in večja. To jedino čini cerkev v pravem pomenu lepo. Nikakor pa ne vsakovestna šara, papirnate in zmeršene cvetlice, šopi itd. V Rimu so na oltarjih lepi knjigoderžci, pulti, nikjer ni blazinic, jastukov, tako tudi drugod po Italiji.

(Dalje nasl.)

Poveličuj moja duša Gospoda!

(O 50letnem godu.)

Poveličuj moja duša Gospoda!
In ne pozabi njegovih dobrot,
Milost skazuje od roda do roda
Vsim, osobito je oče sirot.

Zgodaj postal zapuščen sem — sirota,
Revež brez varstva Te žalil hudó;
Smiljenje Tvoje in Tvoja dobrota
Meni pokaže globino temnó. —

Zvesti namestnik Ti sam bil očeta,
Mater Marijo v pomoč si mi dal,
Ki me branila nevarna je leta,
Ko je sovražnik najhujše divjal.

Kako bi serce ne bilo veselo,
Petdesetletni obhajam ko god,

Tebi hvaležnosti glasno ne pelo,
O predobrotni premili Gospod! —

Saj kar imam, imam vse le od Tebe,
Tebi sem večno zahvalo dolžan,
Ti si me rešil iz sile, potrebe,
Kadar sem klical te, sleherni dan.

Koliko mojih prijteljev krije
Hladna zemljica, krepkejših ko jaz;
Meni pa solnce življenja še sije
Tvoje ljubezni, in milosti čas.

Daj mi Gospod! da prihodnji čas rabim
Prav, da Ti služim v ljubezni zvestó,
Tebe slaviti nikdar ne pozabim,
V Tvoji ljubezni zaspim kdaj sladkó.

Združite z mano, prijatli se mili!
Danes, ki ljubim iz davnih vas dni;
Skupaj da bomo Gospoda slavili,
Slavna naj pesem Gospodu doní:

Poveličuj moja duša Gospoda!
Vriskaj hvaležnosti moje sercé;
Smiljen si svojim od roda do roda,
Večno slavil bodem Tvoje Imé!

Radoslar.

Razgled po svetu.

Rim. „Journal de Bruxelles“ piše, da bode sv. Oče v kratkem postavili mednarodni duhovski odbor in mu naložili, da naj pretresa socijalno vprašanje. Kardinali in nadškofoje vsih katoliških dežel bodo udje tega odbora, 7 francoskih, 5 nemških, 4 avstrijski, 4 španjski, 2 angleška, 1 belgisk, 1 portugiešk in 1 švicarsk (Mermillod) naj bi bili čeni tega odbora.

Freiburg. Do rektorja freiburške univerze so sv. oče Leon XIII pisali posebno prijazno pismo, v katerem povdarjajo, kako zelo potrebna je katoliška šola, in razodevajo, kako posebno so se že od davno zanimali za to napravo. Veselé se, da vsi profesorji se derže poterjenih načel sv. Tomaža Akvinskega, čegar blažena moč se poterjuje v vsih vědah, in ktera načela bodo vedno ostala v časti. Študentov je zdaj zapisanu 134. Tudi akademiška Vincencijeva družba se je ondi vstanovila. — Bog daj, da bi tudi v Solnogradu skorej se že vstanovila katoliška visoka šola!

Nizozemlja. Kralj Viljem III je 23. t. m. umrl. Pod njegovo 40letno vladó se je katoličanstvo v deželo močno povzdignilo.

Palestina. Rusija, kakor piše „Politiška Korespondencija,“ od nekaj časa svoje misijone v Sveti deželi goji z veliko delavnostjo. Ne dela tega privatna vnema ruskih razkolnih služabnikov, ampak ruska vlada sama. Dosihdob je Rusija v Sveti deželi napravljala le sprejemnice za ruske romarje, k večemu če je povzdignila še par šol, meni imenovani list, zdaj pa ima v osnovi povzdigovati sirotišnice in neko število šol, ki vse bodo sádnice za rusko raz-

kolno cerkev v Sveti deželi. Z napravo deške sirotišnice v Nazaretu je storjen začetek.

Temu nasproti, pravi zadevni dopisnik, katoliške moči nikakor ne smejo vnémarne ostati, temveč brez pomude z vso resnobo začeti nasproti delati tej ruski propagandi Toda ktere so tiste katoliške moči? Francija in Italija ste sami tako hudo v framaonskem vpljivu, da sami zatirate katoličanstvo, in to v lastno silno škodo. Tudi po nekterih družih deželah laži-liberalizem in framaonstvo hudo rije zoper katoličanstvo. Avstrija s svojimi škofi in katoliškim ljudstvom raznih dežel bi mogla biti taka podpornja, na ktere sveta katol. Cerkev upanje stavi. Bog daj, da bi se šolsko vprašanje pri nas srečno doveršilo; potem se bode z večo serčnostjo zamoglo delati tudi po zunanjih deželah v prid svete vere, kakor tudi v prid avstrijskega vpljiva na zunaj. K temu ima Avstrija pravico s svojim visokim vladarjem kakor „kraljem Jeruzalemskim“

Anglija se vedno bolj bliža svoji materi katoliški Cerkvi, od ktere se je bila tako daleč odmaknila. Ni davno, ko anglikanski protestantje še nič niso hotli slišati o molitvah za mertve. Vero na vice so šteli za vražo in zaničevali so jo češ, to je „rimsko malikovavstvo!“ Dan danes se v tem oziru močno razjasnuje po vsem Angleškem. Otroci umovanja in prostega preiskovanja se z naglimi koraki povračajo k dogmam svoje matere. V dan vernih duš so v Londonu ne manj kot v 250 anglikanskih cerkvah imeli zjutraj posebno božjo službo za umerle, ktera je bila z obhajili zedinjena. Veliki obred s „spominom za vse duše“ so imeli pa ob 11ih pred poldnem. Obhajala se je slovesnost v černih paramentih, oltar je bil obgernjen s črnimi perti, gorele so sveče na oltarji; povsod so peli katoliški „Dies irae“ — „Strašen dan bo dan plačila“ . . . Nekaj lét je, kar imajo sredi Londona družbo za umerle in že so se po 112 cerkvah pele večernice za mertve. Tudi po deželi se enako godi. Anglikanska cerkev je na potu v Rim. Treba je le enega derzovitega, mogočnega koraka in — je zopet rimokatoliška.

Tu se pa tudi vidi, koliko pomaga molitev za spreobrnjenje odpadlih dežel. Kacega polstoletja je, ko smo bili kot bogoslovci opominjani, da sleherni naj vsak dan moli za spreobrnjenje angleške dežele. Ta glas je šel po vsih deželah; — od tistega časa se anglikani do čuda naglo spreobračajo. Dajmo tedaj tudi dan danes veliko moliti, ne le za spreobrnjenje gerških razkolnikov, ampak tudi za anglikane, kteri bodo daleč po svetu razširjali katoliško vero, kadar jo sami sprejmejo.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec december (gruden).

a) Glavni nameni:

Cerkev na Japonskem.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Za mesec gruden smo si patrona izbrali sv. Franciška Ksaverija, velikega aposteljna Indije in Japana. Indija je bila za mesec mali serpan nam v

molitev priporočena in takrat smo opomnili na upanje, ki ga ima sv. Cerkev v onih velikih deželah. Še z večjim veseljem pa zamore Ksaverij o svojem godu (3. grudna) gledati z nebeških višav na cerkev v Japanu, katero je on vstanovil in katero je tako ljubil. Dolgo je spala smertno spanje; pa počasi se zopet življenje vanjo vrača in če tudi počasi, vendar pa neprestano in gotovo napreduje do onega cveta in vspeha, katerega ji je svoje dni obetal njen velikanski začetek

„Če tudi sem že bel kakor sneg“ (vsled svojega truda, ne pa vsled svojih let) — tako je pisal apostelj iz Amanguhija svojim samostanskim bratom v Evropi — „se čutim vendar toliko krepkega in močnega, kakor prej še nikoli ne. Ker trud, ki ga mora človek prestati za tako zmožno ljudstvo, katero resnico ljubi in kateremu je zveličanje na sercu, se povračuje z velikim veseljem. Še nikjer v svojem življenju nisem imel toliko tolažbe, kakor tukaj, kjer je z vednostjo in voljo kraljevo od vseh strani taka množica ljudi skup privrela, da bi iz mojih ust slišala besedo Božjo. Videl sem napuh boncev (japonskih duhovnov) upognjen, in najošabnejše sovražnike kerščanskega imena podložne verski pokorščini.“

Ksaverij in verli njegovi nasledniki so v malo letih v sercih tega ljudstva tako globoko vsadili evangelij Jezusa Kristusa, da je v resnici morala kri v potokih teči, da ga je zamogla vsaj navidezno zopet iztrebiti. Sedemnajsto stoletje je za cerkev na Japonskem zgoli stoletje preganjanja, dolga zgodovina mučencev, polna slave in bolečin. Rohrbacher ceni v svoji cerkveni zgodovini število mučencev, ki jih je Japonsko v teku tega časa v nebo poslalo, do dveh milijonov. Pekel se je veselil in videti je bilo, da je mlada cerkev Japonska za zmiraj zakopana.

Toda tako je bilo le videti. Če tudi je bil verskim oznanovavcem vhod v japonsko cesarstvo strogo prepovedan in skoraj nemogoč; vendar se je sem in tje slišalo, da so ondi še vedno kristjani in da se še vedno ne manjka serčnih spoznovavcev in mučnikov. Ko je toraj Gregorij XVI misijon zopet vstanovil, je bilo to le samo nekako znamenje vstajenja.

V prosincu l. 1864 v ravno tistem času, ko je prvi (francoski) „časnik“ izšel, je nastala na Japonskem v Jokohami prva katoliška kapela od dnevov preganjanja. „Pri pogledu nezmerno velikega polja cerkvene delavnosti“ je pisal, (takrat vneti apostoljski provikar japoskih misijonov) M. Girard vodju molitvenega apostoljstva P. Ramier-ju, „ki je bilo enkrat eden najlepših vertov sv. Cerkve, sedaj pa je puščava, nas teži misel na lastno nezmožnost; toda mi zaupamo na moč one izvoljene vojne, ki se je nenadno hitro okoli nje zbrala pod geslom tiste pobožnosti, ki ima naj lepše obljube iz ust Gospoda samega. In mi čutimo zopet v sebi zaupanje in ne obupamo nad dobrim vspehom, če nam je dovoljeno v njene verste se vstopiti in na njen glas se zopet dvigniti k onemu velikemu delu, ki nam je izročeno.“

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Sercu in ga še zdaj hvališ brez konca v zakramentu sv. R. Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Serca brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes vsak trenutek vse svoje

namene in misli, vse čutila in želje, vsa dela in besede. (100 dni odpustka enkrat na dan Leon XIII 1885.)

Posebno pa Ti jih darujem za cerkev na Japonskem, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostoljstva v tem mesecu in današnji dan.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakokrat 300 dni odpustka; in če se vsak dan moli, enkrat v mesecu popolen odpustek. Pij IX 26. nov. 1876.)

Sladko Serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakokrat 300 dni odpustka. Pij IX 1852.)

Sv. Jožef, prijatelj najsvetejšega Serca, prosi za nas. (100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX 1874.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

b) Posebni nameni:

1. S. Eligij. Ta in vsak dan mesca vse naznanjene, pa ne še zaznamovane, ali nenadne zadeve. Močno bolni in umirajoči. Veliko družin v hudih zadregah.

2. S. Bibijana. Zboljšanje pravnosti in povišanje verskega življenja. Blagodarno usmiljenje za revščino ubogih v hudem letnem času.

3. S. Frančišk Ksaverij. Družba Jezusova. Katoliški misijoni. Japonsko in Brazilija. Spolnovanje postne zapovedi. Zalostne zokonske razmere.

4. S. Barbara. Vredno prejetje zakramentov za umirajoče. Otroci, ki se jim je pred lastnimi stariši braniti. Priporočene časne zadeve.

5. S. Peter Hrizolog. Pridigarji. Odstranjenje nepoklicanih in neprevidnih gorečnikov iz duševnega boja. Obvarjenje pred kugami.

6. S. Nikolaj. Bogoslovski zavod. Preskerbljenje mnogih mladih ljudi. Dvanajstletna neozdravljivo bolna deklica in drugi na telesu terpeči.

7. II adventna nedelja. S. Ambrož. Škofje. Duhovska in deška semenišča. Resneje življenje več mater.

8. Praznik brezmadežnega spočetja Device Marije. Čiščenje Matere Božje. Sv. Oče papež. Dušni pastirji in pomožni duhovni. (Dalje nasl.)

41. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna oseba za pomoč. — Neka žena v velikih dušnih težavah. — Neka družina v dušnih potrebah. — Mladeneč za poboljšanje zopet priporočen. — Trije dijaki za srečen napredek Naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Antona in sv. Alojzija. — Neki gospod župnik v molitev priporočuje vso duhovnijo, zlasti pohujšane in pohujšljive, sovražne, ločene, one, ki ne marajo za službo v cerkvi, ampak zunaj pohajkvajo; neki poseben namen; zlasti tudi samega sebe. (Bog usliši dobrega gospoda na priprošnje N. lj. Gospé presv. Serca Jezusovega in vsih svetnikov!) — Žena priporoča svojega moža v gorečo molitev, da bi na priprošnje M. B. opustil pijančevanje. (Op. Dar za N. lj. Gospo je oddan. Vr.) —

Neka oseba priporoča sorodnika in sebe v priprošnje M. B. za uslihanje, da bi zopet skupaj v edinosti in miru bogoljubno živeli. (Op. Dar za Našo lj. Gospó je oddan. Vr.) — Pomoč v neki posebni potrebi. — Bolna na roki.

Zahvale.

Neka družina je prav priserčno in z zaupanjem priporočila mladenčca v molitev k N. lj. G. presv. Serca in sv. Frančišku Ksaverju, patronu tega mladenčca, ki je odriail pred enim letom v daljno tujo deželo, ter niso vedeli, ali je živ ali mertev; sporočila ni bilo od njega nikakega in jih je močno skerbelo. Ko so ga v molitev priporočili, že čez 6 tednov so saditi molitve in terdnega zaupanja se prepričali; ker mladenec je pisal, da je zdrav in je dobil takoj službo. Veselje, ki smo ga občutili zaradi tako naglega uslihanja se ne dá popisati. Čast in večna hvala naj doni po hribih in dolinah Naši ljubi Gospé presv. Jezusovega Serca, katero tudi mi iz dna hvaležnega serca zahvalujemo kakor tudi sv. Frančiška Ksaverija; zatoraj naj bodo te kratke verstice vsim žalostnim in obupanim v spodbudo, da gotovo bodo uslišani po priprošnji naše premilostljive, ljube Gospé presv. Jezusovega Serca.

M. M.

Z. R. na Goriškem. V večo čast in slavo presv. Trojici, Mariji preč. Devici, sv. Jožefu, sv. Ant. in drugim svetnikom naznanjam, da sem bila uslišana v svojih prošnjah, ko so mi zadnje tri mesece oboleli trije otroci, in po mojem mnenju prav nevarno, prosila sem ljubelega Boga in Njegove svetnike, in res so zljaj vsi zopet zdravi; tudi v eni drugi zadevi sem bila uslišana. Toraj večna hvala Bogu in Njegovim svetnikom! Ob enem priporočam v pobožno molitev čast, bravecem, sebe, soproga in otroke v dušnih in časnih zadevah.

A. P.

Listek za raznoterosti.

Rimski katolik (2. tečaj, 4. zvezek) dr. Anton Mahničev je ravnokar prišel na svitlo. Obseg po večem je ta-le: Slovenskim razumnikom. — Naši realisti pa realizem. — Socialistični skrajni nazori o ženstvu. — Politična zrelost. — Dr. G. Lindner. — Pisma brezvercu. — Nekaj o glasbi sploh. — Listek. — Slovstvo. — Raznoterosti. —

Leta 1891 bode izhajal „Rimski katolik“ po enkrat na mesec, 15. vsakega mesca. Izdajatelj pravi: Pisali bomo v istem duhu, kakor doslej. Nismo sami. Ne da bi se prevzeli, smemo terditi, da je naš list glasilo vernega razumništva na Slovenskem. To nam spričuje devetnajst zaupnic z okoli tristo petdesetimi podpisi, s katerimi so nas v enem letu počastili naj odličnejši razumniki slovenski. Boj naš je boj katoliške ideje z liberalizmom; znago mu je zagotovil Tisti, kateri je rekel: Jaz sem zmagal svet. — Naročnino — 2 gld. na leto — sprejema „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani, za Gorico gosp. vrednik sam. Posamezni zvezki so po 17 soldov. Več ne išče g. vrednik, kakor da poplača tiskovne in opravištvne stroške.

Naj stoji še tukaj kosec dr. Mahničeve kritike o pesmih, ktere imajo sicer lično formo, pa nečedni, nenravni obseg; prostomišljaki jim pa hvalo bobnajo. On pravi:

„Jajmene! To je vender toliko, kakor da bi rekli: Hlapec je na povelje gospodarjevo vzel vile in izkidal gnoj iz hleva na cesto; in ravno zato,

ker je toliko pogumen, mimogredoči po cesti ne vidijo gnoja, niti jim je gnoj smrad, ampak slepi za vso nesnago, po kateri hodijo in ktera jim sili v nos, drugega ne znajo, nego slaviti hlapca, češ, to je junak, da zna tudi gnoj kidati!...

In če še taki, katerih dolžnost je posebej, skrbeti za čedno vzgojo mladine, take nenravnosti sprejemajo in razširjajo, kje se bo potem pomoč iskala, da se narod spodobno izgoja in propasti otme?...

Gorica. (Duh. spremembe.) Čast. g. J. Vuga, kapl v Solkanu, gre za farnega oskerbnika v Kojško. — Č. g. Iv. Remec ostane kot kapl. pod Berdom. — Novomašn. čast. g. Bl. Bevk gre za 2. kapl. v Komen. — Čast. g. Ant. Bagatelj, vik. v Opatjem Selu, šel je v začasni pokoj v Vedrijan; na njegovo mesto prišel č. g. Sim. Kos, vik. na Srednjem, katero bo oskerbljeval č. g. Ign. Leban, kapl. v Ročinji.

Eno srečno mestice je Dornstetten na Virtemberskem. Tam ne vedo nič o kakem primanjkljeju v gospodarstvu ali oškodovanji kacega meščana; še več: vsakemu meščanu se bo to leto izplačalo 80 mark, in z drugimi koristmi v darovih, dervih itd. doraste dobitok vsakemu meščanu na 110 mark. Tudi vsak vojak, poklican iz Dornstettna, dobí na roko 80 mark. Tako piše „Kathol. Sonntagsblatt“ v Stuttgardu.

Povodenj v kleti.

Gost: „Slišite gostinčar, je-li voda tudi v vašo klet prederla?“

Gostinčar: „Tudi, pa le čevelj visoko.“

Gost: „Po vašem vinu soditi, djal bi, da je vse sode zalila.“

Prostomišljak in sv. Peter.

Prostomišljak. Prosim te, nebeški ključar, odpri mi!

Sv. Peter. Kdo pa si ti?

Prostomišljak. Jaz sem človek, ki sem na svetu zatiral „verske presoje“ in smertno sovražil verske sužnje, zlasti papeževce, delal sem za svobodo in zatiral mračnjake.

Sv. Peter. Tedaj si služil „zelencu“ in njegovemu kraljestvu; le k njemu pojdi po plačo!

Prostomišljak in satan.

Prostomišljak. Sv. Peter me ne pusti v nebesa in pravi, da naj k tebi grem po plačo.

Satan. „Sej jo boš tudi dobil, moj črni tiček“ — in pokaže mu kraj, „kjer je jok in škripanje z zobmi.“

Prostomišljak se razjari in po svoji navadi zakriči, kakor je rogovilil na zemlji: „ali ti nisem zvesto služil, veš, kaj si mi vse zato obetal: je li to plačilo za mojo zvestobo?“

Satan se zarohlja, da se pekel potrese in reče prostomišljaku: Ti si meni verjel? Bedak, ali ne veš, da je meni ime — „Lažnik od začetka“?...

In prostomišljak že sliši obupljivo stokanje: „O mi neumni — smo imeli njih (vernih katoličanov)

življenje za nespamet in njih konec za nečast: glejte, kako so zdaj prišteti med otroke Božje, in njih delež je med svetniki!“

Prostomišljak se zdrami ves prestrašen in zakliče: Hvala Bogú! bile so zdaj samo sanje; vreden sem pa, da bi bilo res tako; — ne boš me več za nos vodilo, vražje prostomišljaštvo: — odzdaj sem odločen katoličan!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Cerkveno vstanovljeni so čč. gg.: Fr. Pleško na župnijo Poddrago, Jan. Plevanič na Boštanj, Tom. Potočnik na Breznico, Jan. Demšar na Št. Vid pri Vipavi, Andr. Petek na Št. Križ pri Litiji. — Č. g. Fr. Spendal, dozday admin. v Teržiču, je dobil ondotno faro, č. g. Jan. Bizjan pa Berdo. — Č. g. Mat. Kljun, duh. past. v Begnjah pri Cirkn., je šel za provizorja duhovnije Zgornje-Tuhinske. Čast. g. Jern. Zupanec d. p. pri Sv. Križu pri Lit., gre za oskerbnika v Polšnik, in č. g. Fr. Kušar, d. p. v Moravčah, za ekspozita v Begunje. — Premeščeni so čč. gg.: Jan. Kačar z Breznice v Radolico, in Al. Kreiner s Kolovrata k Sv. Križu pri Lit. Čast. gosp. Andr. Plečnik za duh. pom. v Podbrezje. — Razpisana je fara Št. Ožbalt, v moravški dek., in Št. Vid nad Ljubljano vsled odpovedi.

Portatilije so premil. gospod knezo-škof 27. t. m. posvetili.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. g. župnik Fr. Marešič 2 gld. — Čast. g. župnik Ant. Klemen 5 gld. — Čast. g. župnik Jan. Tavčar 3 gld. — Prečast. duh. svetnik itd. Jož. Nakus 1 gld. — Prečast. g. profesor dr. Janežič 2 gld. — Iz Preserja 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. gosp. župnik Ant. Klemen 17 gld. 10 kr.

Za afrikanski misijon v Marianhilu: Kranjsko-gorski farani po č. g. župniku 8 gld.

Za srednje-afrikanski misijon: Marija Čemažar 1 gld. — Čast. gosp. župnik Jan. Tavčar 2 gld.

Za varhe Božjega groba: Čast. g. Jan. Gruden 1 gld.

Za pogorelce v Ambrusu: Iz Preserja 1 gld. 35 kr. — Č. g. župnik L. Bergant 2 gld. — Lipoglav po č. g. župniku 3 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 3 gld.

Za pogorelce na Radovici: Iz Preserja 1 gld. — Lipoglav po č. g. župniku Fr. Marešiču 4 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 3 gld. — Lucija Ferle 1 gld.

Za pogorelce v Danjah: Čast. gosp. župnik L. Bergant 2 gld. — Čast. g. župnik Ant. Klemen 5 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 2 gld.

Za pogorelce v Radleku, v Bloški fari: Č. g. L. Bergant 2 gld. — Čast. g. župnik Ant. Klemen 5 gld. Č. g. župnik Jan. Tavčar 2 gld.

Za različne pogorelce: Prečast. g. duh. svetnik itd. Jož. Nakus 4 gld.